

SARAH LARK

ÎN ȚARA
NORULUI ALB

Mulțumiri

Călduroase mulțumiri se îndreaptă către editorul meu, Melanie Blank-Schröder, care a crezut în acest roman și, mai ales, către genialul meu agent, Bastian Schlück.

Îi mulțumesc lui Heike, care mi-a mijlocit contactul cu *pawhiri* și le mulțumesc și celor din tribul *pawhiri* și lui Sigrig, care mi-au răspuns la numeroasele mele întrebări legate de cultura maori. Dacă totuși s-au strecurat greșeli în povestea mea, atunci mi le asum integral.

Doresc să îi mulțumesc și Klarei, pentru că mi-a oferit multe informații avizate despre calitatea lânii și despre rasele de oi și mi-a fost un real ajutor în cercetarea pe internet legată de coloniștii din Noua Zeelandă din secolul al XIX-lea, precum și pentru lectura preliminară.

Firește, le mai mulțumesc cailor meu Cob, care mi-au limpezit capul cu galopuri ori de câte ori a fost nevoie, și lui Cleo, pentru mii și mii de zâmbete adoratoare de câine Collie.

Cuprins

PLECAREA

Londra, Powys, Christchurch, 1852 9

UN FEL DE DRAGOSTE

Canterbury Plains, 1852–1854 167

UN FEL DE URĂ...

Canterbury Plains – Coasta de Vest, 1858–1860 331

SOSIREA

Canterbury Plains – Otago, 1870–1877 499

Mulțumiri 727

PLECAREA

*Londra, Powys, Christchurch
1852*

Biserica anglicană din Christchurch, Noua Zeelandă, caută femei tinere, onorabile, cu experiență în treburile gospodăriei și în creșterea copiilor, care sunt interesate de o căsătorie creștină, cu membri importanți și prosperi ai comunității noastre.

Privirea lui Helen de opri puțin asupra neînsemnatului anunț de pe ultima pagină a ziarului bisericesc. Învățătoarea răsfoi rapid publicația, în vreme ce elevii ei erau ocupați cu niște exerciții de gramatică. I-ar fi plăcut să citească mai degrabă o carte, dar numeroasele întrebări ale lui William o scoteau mereu din atmosferă. Și de această dată, capul cel blond al băiatului de unsprezece ani se ridică în mijlocul exercițiului.

- În alineatul al treilea, domnișoară Davenport, este copii sau copiii?

Helen dădu la o parte suspinând ziarul și îi explică băiatului pentru a nu știu câtă oară în acea săptămână diferența dintre substantivul articulat și cel nearticulat. William, fiul cel mai mic al angajatorului ei, Robert Greenwood, era un copil drăguț, dar nu prea inteligent. Avea nevoie de ajutor la fiecare exercițiu și uita explicațiile lui Helen mai repede decât putea ea să îl le ofere. Era emoționant de neajutorat, făcând adulții să se topească la auzul mierosei lui voci copilărești, înaltă ca de soprana. Lucinda, mama lui, nu îi rezista niciodată. Când se lipcea de ea și îi propunea să facă ceva împreună,

aceasta anula de obicei toate meditațiile lui Helen. De aceea, William nici nu învățase încă să citească bine și chiar și cele mai simple exerciții de scriere îi dădeau mare bătaie de cap. Nici nu se punea problema să meargă la un colegiu, ca de exemplu la Eaton sau la Oxford, cum visa tatăl lui.

George, fratele lui William, care avea șaisprezece ani, nici măcar nu se străduia să se prefacă înțelegerător. Se strămbă cu subînțeles și arătă spre un pasaj din manual, unde se afla propoziția la care lucra William de o jumătate de ceas. George, un băiat înalt și desirat, terminase deja traducerea din latină. Lucra mereu repede, chiar dacă nu de fiecare dată fără greșeli; materiile clasice îl plăcțiseau. Aștepta cu nerăbdare să ajungă la firma de import-export a tatălui său. Visa călătorii în țări îndepărtate și la expediții spre noile piețe din colonii, care creșteau sub domnia reginei Victoria aproape din oră în oră. George se născuse cu siguranță negustor. De pe acum dădea dovedă de pricepere la negocieri și știa să se folosească foarte bine de șarmul său. Reușea să o păcălească până și pe Helen să-i scurteze orele de școală. Încercase și în acea zi, după ce William pricepusese, în sfârșit, ce anume trebuia să facă sau cel puțin de unde putea copia rezolvarea. Când Helen îi luă caietul pentru a-i controla exercițiul, băiatul îl împinse provocator la o parte.

– Ooooh, domnișoară Davenport, chiar vreți să mai trecem prin toate astea încă o dată? Ziua este prea frumoasă să mai învățăm! Haideți să jucăm mai bine crochet..., ar trebui să vă îmbunătățiți tehnică. Altminteri, o să stați fără rost la petrecerea din grădină și niciun Tânăr nu o să vă remарce. Nu o să vă bucurăți de căsătoria cu un conte și va trebui să vă ocupați până la sfârșitul zilelor dumneavoastră de cazuri desperate, cum este cel al lui Willy.

Helen aruncă o privire pe fereastră și își încrustă fruntea văzând norii.

– Bună idee, George, dar se apropie norii de ploaie. Până când o să strângem pe aici și o să ajungem în grădină, o să ne ude din cap

până în picioare și asta mă va face și mai puțin atrăgătoare pentru vreun conte. Dar cum de ță-a venit ideea că aș avea astfel de intenții?

Helen încercă să își ia o figură cât mai indiferentă. Și asta o putea face foarte bine: dacă lucrai ca guvernantă în înalta societate londoneză, învățai în primul rând să îți controlezi trăsăturile feței. Rolul lui Helen în casa Greenwood nu era nici de membru al familiei, nici de angajat obișnuit. Ea participa la mesele comune și deseori la activitățile din timpul liber, însă se ferea să își exprime neîntrebăta opinile sau să se comporte astfel încât să iasă în evidență. De aceea, nici nu putea fi vorba să se amestece, pur și simplu, printre oaspeții tineri. Stătea mai retrăsă, pălvăragea politicoasă cu doamnele și avea grija, de la distanță, de elevii ei. Firește că, în acest răstimp, cerceta cu privirea din când în când și oaspeții de sex masculin și, uneori, se abandona, cu ochii deschiși, căte unui vis romantic în care se plimba prin parcul conacului cu un viconte arătos sau cu vreun baronet. Însă era imposibil ca George să fi remarcat acest lucru!

Băiatul dădu din umeri.

– Ei, doar citiți anunțuri matrimoniale! zise el impertinent și arătă cu un rânjet împăciuitor spre ziarul bisericesc.

Helen își reproșă că îl lăsase deschis pe catedră. Bineînțeles că George, care se plăcțisea, în timp ce ea îl ajuta pe William, se uitase să vadă ce citește.

– Și sunteți foarte drăguță, o linguri George. De ce să nu doriți să vă căsătoriți cu un baronet?

Helen își dădu ochii peste cap. Știa că ar trebui să îl dojenească pe George, dar era mai degrabă amuzată. Dacă puștiul va continua astfel, va ajunge, cel puțin cu femeile, foarte departe. Chiar și în afaceri îi vor fi de folos lingușelile lui îscusite. Oare să îl ajute asta și la Eaton? Dar Helen se considera imună la astfel de complimente. Știa că nu era frumoasă în sensul clasic. Trăsăturile ei erau armonioase, dar nu ieșeau în evidență; gura îi era puțin cam îngustă, nasul cam ascuțit, iar ochii ei calmi și cenușii priveau lumea puțin cam sceptic și prea matur pentru a trezi interesul unui Tânăr de lume.

Cel mai frumos la ea era părul care îi ajungea până la șolduri, neted și mătăsos, castaniu-intens, cu nuanțe roșiatice. Probabil ar fi putut să atragă atenția dacă l-ar fi lăsat liber în bătaia vântului, aşa cum faceau unele fete în timpul picnicurilor sau al petrecerilor în grădină la care Helen lua parte împreună cu familia Greenwood. Când se plimbau cu admiratorii, tinerele mai curajoase spuneau că le-ar fi prea cald și își scoteau pălăriile. Sau se prefăceau că le zboară vântul în timp ce pluteau cu vreun Tânăr în barcă pe lacul din Hyde Park. Își scuturau părul, eliberându-l ca din întâmplare de toate bentițele și agrafele și lăsându-i pe bărbăți să le admire buclele bogate.

Helen nu ar fi avut niciodată curajul să facă un asemenea lucru. Fiind fiică de preot, fusese crescută foarte strict și își purta părul, încă din copilărie, prins în coc sau împletit. În plus, ea fusese nevoită să se maturizeze de timpuriu: mama îi murise pe când avea doisprezece ani, iar tatăl, fără să mai stea mult pe gânduri, o însărcinase cu treburile gospodăriei și cu creșterea celor trei frați mai tineri. Reverendului Davenport nu îi păsa de problemele din bucătărie ori din odăile copiilor, pe el îl interesau doar munca în folosul parohiei sale și traducerea și interpretarea scrierilor religioase. Lui Helen îi acorda atenție doar când aceasta îi ținea companie la treburile sale. Doar în biroul tatălui ei din mansardă mai putea să scape cât de cât de agitația din locuința familiei. Astfel, lucrurile s-au petrecut cum era de așteptat și Helen putea citi Biblia în greaca veche, pe când frații ei încă se chinuau cu abecedarul. Ea transcria, cu un scris clar și frumos, predicile tatălui ei și copia ciornele articolelor sale pentru ziarul marii lui parohii din Liverpool. Așa că nu găsea prea mult timp pentru altfel de distracții. În timp ce Susan, sora ei mai mică, se folosea de târgurile de binefacere și de serbarele câmpenești organizate de biserică pentru a face cunoștință cu tinerii de seamă ai parohiei, Helen ajuta la vânzarea produselor, cocea prăjituri și servea ceai. Rezultatul s-a văzut: Susan s-a căsătorit repede, la doar șaptesprezece ani, cu fiul unui medic cunoscut, în vreme ce Helen, imediat după moartea tatălui lor, a fost nevoie să își ia o slujbă de profesoară particulară. Din

simbria ei își ținea și frații mai mici la drept și la medicină. Moștenirea lăsată de tatăl lor nu era de ajuns pentru a le asigura acestora o educație pe măsură, deși amândoi se străduiau să termine școala cât mai repede. Helen se gândi cu necaz că fratele ei Simon picase din nou un examen în urmă cu o săptămână.

– Baronetii se căsătoresc de obicei cu baronesele, răspunse ea ușor iritată la întrebarea lui George. Si în ce privește... făcu un semn spre ziarul bisericesc, am citit articolul, nu anunțul.

George se abținu să îi răspundă, însă rânni cu subînțeles. Articolul trata problema artritei cu ajutorul căldurii. Cu siguranță, extrem de interesant pentru membrii mai vârstnici ai parohiei, dar domnișoara Davenport nu suferea de dureri de articulații.

În orice caz, profesoara lui se uită la ceas și hotărî să pună totuși capăt cursului de după-amiază. În exact o oră se va servi cina. Si dacă George nu avea nevoie decât de cinci minute pentru a se schimba și a se pieptăna pentru masă, la fel ca ea, pentru William era de fiecare dată mai complicat, pentru că trebuia să se schimbe din uniforma de școlar plină de pete de cerneală într-un costum cât de cât prezentabil. Helen mulțumi cerului că măcar nu era ea cea nevoie să se ocupe de îmbrăcămintea lui William. Aceasta era atribuția unei bone.

Tânără guvernantă încheie ora cu aprecieri generale despre importanța gramaticii, pe care cei doi băieți le ascultară doar pe jumătate. Imediat ce termină, William sări în sus încântat, fără să se mai uite la caiete și la manuale.

– Vreau să îi arăt repede lui mami ce am desenat! zise el, lăsând astfel strânsul lucrurilor în seama lui Helen.

Ea nu putea să riște totuși ca William să alerge la mama lui și să se plângă de cine știe ce nedreptăți făcute de profesoara sa. George aruncă o privire desenului neîndemnatic al lui William, pe care mama lui îl va privi cu siguranță cu încântare, și dădu resemnat din umeri. După care își strânse repede lucrurile înainte să iasă. Helen observă că, în acest răstimp, o privea aproape cu milă.

Resăzgândă. „Și ea era surprinsă că se gândeau la observația de mai devreme a lui George: „Dacă nu vă găsiți un bărbat, va trebui să vă enervați până la sfârșitul zilelor dumneavoastră cu cazuri disperate, cum este cel al lui Willy!”

Helen întinse mâna după ziarul bisericesc. Vru să-l arunce la gunoi, dar se răzgândi. Îl puse discret în buzunar, ca să îl ducă în cameră.

Robert Greenwood nu avea mult timp pentru familia lui, însă cina cu soția și cu copiii era sfântă pentru el. Prezența tinerei guvernantă nu îl deranja. Din contră, i se părea de multe ori incitant să o includă pe domnișoara Davenport în discuție, pentru a afla astfel opinile ei despre lucruri importante, despre literatură și despre muzică. Domnișoara Davenport înțelegea în mod evident mai multe despre aceste lucruri decât soția sa, a cărei educație clasică lăsa mult de dorit. Interesele Lucindei se limitau la gospodărie, la divinizarea fiului mai mic și la munca în comitetele doamnelor din diferite organizații de binefacere.

Și în acea seară Robert Greenwood zâmbi amabil în clipa în care Helen intră. O salută formal și apoi o ajută să se așeze. Helen răspunse cu un zâmbet, având însă grija să o privească și pe doamna Greenwood. În niciun caz nu dorea să trezească bănuiala că ar flirta cu angajatorul ei, de altfel un bărbat cât se poate de atrăgător. Robert Greenwood era înalt și suplu, avea un chip îngust, inteligent și ochi căprui, pătrunzători. Purta un costum care îi stătea minunat, maro, cu o vestă de care atârna lanțul unui ceas de buzunar. Manierele lui nu erau cu nimic mai prejos decât ale domnilor din familiile nobile cu care familia Greenwood avea relații sociale frecvente. În aceste cercuri, ei însă nu erau prea bine văzuți, trecând drept parveniți. Tatăl lui Robert Greenwood construise o afacere înfloritoare practic din nimic, iar fiul sporise avereia și se străduia acum să fie acceptat social. În acest scop, de mare ajutor i-a fost și căsătoria cu Lucinda Raiford, originară dintr-o familie nobilă care săracise din cauza pașiunii tatălui ei pentru jocurile de noroc și pentru cursele

de cai, după cum se vorbea pe la colțuri în înalta societate. Lucinda s-a adaptat greu la viața burgheză, și, ca o reacție a declasării sociale, avea tendința să facă paradă. Astfel, seratele și petrecerile în grădina familiei Greenwood erau mereu mai îmbelüşgate decât evenimente similare în casele notabilităților societății londoneze. Celealte doamne se bucurau de aceste petreceri, ceea ce nu le împiedica totuși să bârfească pe unde apucau. Și azi, la cina simplă în familie, Lucinda se îmbrăcăse puțin cam festiv. Purta o rochie elegantă din mătase de culoarea liliacului și avea o coafură la care camerista ei trebuie să fi muncit ceasuri întregi. Lucinda pălăvrăgea despre o întâlnire a comitetului doamnelor pentru orfelinatul din apropiere, la care participase în acea după-amiază, însă nu avea prea mult succes – Helen și domnul Greenwood nu erau prea interesați de poveste.

– Și ce ați făcut în această zi frumoasă? se adresă, în cele din urmă, doamna Greenwood familiei. Pe tine nici nu trebuie să te întreb, Robert, probabil că afaceri, afaceri și iar afaceri.

Se uită la soțul ei cu o privire care trebuia să pară deopotrivă plină de dragoste și înțelegere.

Doamna Greenwood era de părere că soțul nu-i acorda prea multă atenție nici ei, dar nici îndatoririlor ei sociale. El se strâmbă indignat. Probabil că îi stătea pe limbă un răspuns tăios, fiindcă afacerile lui hrăneau nu doar familia, ci făceau, în plus, posibilă participarea Lucindei la diferitele comitete de doamne. Helen credea că nu extraordinarele talente organizatorice ale doamnei Greenwood au stat la baza acceptării ei în acestea, ci sumele generoase donate de soțul ei.

– Am avut o discuție foarte interesantă cu un producător de lână din Noua Zeelandă și... începu Robert cu privirea ajintită asupra fiului său mai vîrstnic. Însă Lucinda continuă să vorbească, în timp ce, de această dată, îi adresă în special lui William un zâmbet indulgent.

– Și voi, dragii mei copii? V-ați jucat în grădină, nu-i aşa? I-ai bătut iar la crochet, dragul meu William, pe George și pe domnișoara Davenport?

Desi privea atentă la mâncarea din farfurie, Helen observă cum George își dădea ochii peste cap, în stilul lui characteristic, ca și cum ar cere ajutorul vreunui înger. Într-adevăr, William reușise o singură dată să obțină mai multe puncte decât fratele său mai mare, însă atunci George fusese extrem de răcit. În mod obișnuit, chiar și Helen era în stare să bage cu mai multă îscusință mingea printre porți decât William, deși, de cele mai multe ori, ea se prefăcea mai neîndemnatică, pentru a-l lăsa pe cel mic să câștige. Doamna Greenwood aprecia acest lucru, în vreme ce domnul Greenwood o muștrulua când descoperea tentativa de înșelăciune.

– Băiatul trebuie să înțeleagă că viața este dură cu cei care greșesc! zicea el sever. Trebuie să învețe să piardă, doar astfel va învinge în cele din urmă!

Helen se îndoia că William va învinge vreodată, indiferent în ce domeniu, însă momentul de scurtă compasiune față de copilul nefericit fu distrus imediat de următoarea remarcă a acestuia.

– Ah, mămico, domnișoara Davenport nici măcar nu ne-a lăsat să ne jucăm! zise William cu un chip îndurerat. Am stat toată ziua în casă și am învățat, am învățat și iar am învățat.

Firește că doamna Greenwood îi aruncă pe dată lui Helen o privire dezaprobatore.

– E adevărat, domnișoară Davenport? Știți doar că toți copiii au nevoie de aer proaspăt! Doar nu o să stea, la vârsta asta, toată ziua să buchisească din cărții!

Helen se înfurie, însă nu avea voie să-l acuze pe William de minciună. Spre marea ei ușurare, George interveni în discuție:

– Dar nu e adevărat. William putea să se plimbe după prânz, aşa cum face în fiecare zi. Dar tocmai atunci a plouat puțin și nu a vrut să iasă. Bona l-a tărât, ce-i drept, o tură în jurul parcului, dar nu am mai putut să jucăm crochet înainte de cursuri.

– În schimb, William a desenat frumos, încercă Helen să schimbe subiectul.

Poate că doamna Greenwood va începe să vorbească despre desenul lui bun de muzeu și va uita de plimbare. Însă, din păcate, socoteala nu se potrivi.

– Totuși, domnișoară Davenport: dacă vremea nu este bună la prânz, va trebui să faceți o pauză după-amiază. În cercurile din care va face parte cândva William este aproape la fel de important să fii și atletic, și cult!

William păru să savureze dojana pe care o primi profesoara lui și Helen se gândi din nou la acel anunț...

George păru să-i citească gândurile. De parcă nici nu ar fi existat acea discuție cu William și cu mama lui, el reluă ultima remarcă a tatălui său. Helen observase în trecut de mai multe ori acest artificiu atât la tată, cât și la fiu și de cele mai multe ori ea admira aceste manevre elegante.

Însă, de această dată, remarcă lui George o făcu să roșească.

– Domnișoara Davenport este interesată de Noua Zeelandă, tată. Helen înghiți în sec atunci când privirile se îndreptară spre ea.

– Ah, serios? întrebă Robert Greenwood senin. Vă gândiți să emigrati? Zâmbi. În acest caz, Noua Zeelandă este o alegere bună. Nu este prea cald și nici nu sunt mlaștini pline de malarie, ca în India. Și nici băştinași însetați de sânge ca în America. Și cu atât mai puțin copii de criminali, ca în Australia...

– Serios? întrebă Helen și se bucură că poate aduce discuția din nou pe un teren neutru. Nu a fost colonizată și Noua Zeelandă cu deținuți?

Domnul Greenwood clătină din cap.

– Sigur că nu. Comunitățile de acolo au fost înființate mai ales de creștini britanici, onești, și tot astfel se prezintă și azi situația. Dar cu asta nu vreau să spun, desigur, că nu există și pe acolo indivizi suspecți. Mai ales în taberele de vânători de balene de pe Coasta de Vest, pe acolo am înțeles că s-au acuza niște escroci, și nici cei care tund oile nu cred că sunt tocmai onorabili. Dar Noua Zeelandă

nu este, cu siguranță, un loc în care să se adune scursurile societății. Colonia este Tânără. A devenit independentă abia acum câțiva ani...

– Însă băştinașii sunt periculoși, interveni George.

De bună seamă că el dorea să-și etaleze cunoștințele și avea o slăbiciune, dar și o memorie extraordinară pentru toate tipurile de lupte și războaie, după cum știa Helen de la cursuri.

– Au fost până de curând lupte, nu-i aşa, tată? Nu ai povestit chiar tu că unui partener de-a tăi de afaceri i-a fost arsă toată lâna?

Domnul Greenwood încuviință din cap cu mulțumire la auzul cuvintelor fiului său.

– Așa este, George, dar s-au încheiat, teoretic, de zece ani, chiar dacă mai apar din când în când confruntări. Nu este vorba despre prezența coloniștilor. Din acest punct de vedere, băştinașii au fost mereu docili. Mai degrabă ei se îndoiesc în privința vânzărilor de teren. Și cine poate spune că noii noștri împroprietări nu au vrut să tragă pe sfoară o căpetenie sau alta? Însă de când regina l-a trimis acolo pe bunul nostru căpitan Hobson, ca general al corpului neozelandez de armată, aceste certuri s-au încheiat. Bărbatul este un strateg genial. În 1840 a pus patruzeci și șase de căpetenii să semneze un tratat în care să se declare supuși ai reginei. De atunci, Coroana are întotdeauna drept de preemptiune în ce privește vânzările de terenuri. Din păcate, nu toată lumea a semnat tratatul și nici toți coloniștii nu respectă înțelegerea. De aceea se mai ajunge la mici conflicte. Dar, în mare, țara e sigură. Deci nu vă fie teamă, domnișoară Davenport!

Domnul Greenwood îi făcu lui Helen un semn cu ochiul, însă doamna Greenwood se încruntă.

– Doar nu vă gândiți serios să părăsiți Anglia, domnișoară Davenport? întrebă ea nemulțumită. Doar nu vă gândiți să răspundeti la acel anunț pe care l-a publicat pastorul în ziarul parohiei? Împotriva recomandării exprese a comitetului nostru al doamnelor, după cum țin să subliniez!

– Ce anunț? se interesează Robert și i se adresă direct lui Helen.

Însă aceasta ezita.

– Eu... nu știu prea bine despre ce este vorba. A fost doar un mic anunț...

– O parohie din Noua Zeelandă caută fete dornice de măritiș, îl lămuri George pe tatăl său. După câte se pare, în acest paradis al Pacificului este lipsă de femei.

– George! îl mustră doamna Greenwood exasperată.

Domnul Greenwood râse.

– Paradis al Pacificului? Ei, clima este comparabilă mai degrabă cu cea din Anglia, își corectă el fiul. Dar nu este niciun secret că acolo sunt mai mulți bărbați decât femei. Făcând abstracție de, poate, Australia, unde au ajuns scursurile feminine ale societății noastre: femei care însălbă, care fură... în fine, femei ușoare. Dar dacă este vorba despre o emigrare benevolă, doamnele noastre sunt mai puțin dornice de aventură decât bărbații. Fie pleacă împreună cu soții lor, fie nu pleacă deloc. Tipic pentru sexul slab.

– Întocmai! își aproba doamna Greenwood soțul, în timp ce Helen își reținu cuvintele ce-i stăteau pe limbă.

Nu era chiar atât de convinsă de superioritatea bărbaților. Pentru aceasta nu trebuia decât să se gândească la William sau la studiul prelungit al fraților ei. Helen păstra, bine ascunsă în camera ei, o carte a feministei Mary Wollstonecraft, dar nu avea voie să afle nimici acest lucru. Doamna Greenwood ar fi concediat-o pe loc.

– Este total nepotrivit pentru o femeie să călătorească fără protecție masculină pe vapoarele murdare ale emigranților, să se stabilească în țări dușmănoase și, foarte probabil, să mai facă și munci pe care Dumnezeu le-a hărăzit doar bărbaților. Și să trimiți în Pacific femei pentru a le găsi acolo un soț – asta este deja trafic de persoane!

– Ei, femeile nu sunt trimise acolo pe nepregătite, interveni Helen în discuție. Anunțul prevede cu siguranță contacte epistolare în prealabil. Și era vorba în mod expres despre bărbați prosperi și cu reputație bună.